

Jogdíjmentes novellák

Tartalomjegyzék

Akutagava Rjúnoszuke: Mágia	1
Akutagava Rjúnoszuke: Biszei hite.....	9
Kuszujama Maszao: A macujamai tükör	11
Jumeno Kjúszaku: Akasztott hulla	17
Mijazava Kendzsi: Szellemgyerek.....	20

Akutagava Rjúnoszuke: Mágia

Egy esős estén történt. Az engem szállító riksa Ómori környékén ment dombra fel, dombra le, mígnem egy bambuszokkal körülvett kicsi, nyugati építésű ház előtt tette le a jármot. A riksás lámpása fényében látni lehetett a mállott, megszurkült festésű, kicsinyke bejáratnál függő, kivételesen újnak mondható porcelán névtáblát, amire japán betűkkel az indiai Matilam Miszler név volt pingálva.

A Matilam Miszler név már bizonyára ismerősen cseng az Önök fülében. Miszler a függetlenségért harcoló Kalkuttában született hazafi volt, egyben pedig a híres Hasszán Kán brahmán tanát el-sajátító fiatal mágusmester. Egyik ismerősöm éppen egy hónapja mutatott be neki, így sokszor találkoztunk, de mindig csak politizáltunk, és nem volt rá alkalmam, hogy ott legyek, amikor azt a bizonyos mágiát használja. Ezért most előre megírtam neki, hogy ma este mutassa be nekem a tudományát. Emiatt siettem hozzá a riksával ide az elhagyatott Ómoriba.

Esőtől átázva nyomtam meg a riksás lámpájának derengő fényével megvilágított névtábla alatti csengőgombot. Erre nemsokára kinyílt az ajtó, és Miszler cselédje, egy tőporódott, japán öreg-asszony dugta ki a fejét.

– Jó estét! Itthon van Miszler?

– Jó estét! Már várja önt.

Barátságos válasza után az öregasszony rögtön Miszler bejárat-tal szembeni szobájába vezetett.

– Köszönöm, hogy ilyen esőben is elfáradt hozzám!

A sötét bőrű, nagy szemű, pihés bajszú Miszler az asztalon levő petróleumlámpa kanóccát csavargatva köszöntött vidáman.

– Ugyan, mit nekem az eső, ha láthatom a mágiáját!

Leültem a székre, és körbefuttattam a tekintetemet a halvány petróleumlámpa által megvilágított komor szobán.

Miszler szobája egyszerű nyugati stílusú volt, a közepén asztallal, a fal mellett egy közepes méretű könyvespolccal, az ablak mellett pedig egy íróasztallal. Ezeken a bútorokon kívül csak a nekünk odakészített székek álltak benne. Azonban mind a szék, mind az íróasztal nagyon ósdi volt, és még a cicomás, piros, virágmintával szegélyezett, szőtt asztalterítő is annyira foszlott volt, hogy úgy tűnt, szinte bármelyik pillanatban cafatokra szakadhat.

Miután köszöntöttük egymást, egy darabig csendben hallgattuk az eső hangját a bambuszok között. Nemsokára bejött az öreg cseléd a teáskészlettel, Miszler pedig felnyitotta a szivarosdoboz tetejét, és megkínált:

– Egy szivart?

– Köszönöm!

Nem kérttem magam, elvettem egyet, és miközben a gyufával meggyújtottam, ezt mondtam:

– A szolgálatában álló szellemet ugyebár Dzsinnnek hívják. Ezek szerint az a mágia is, amit lesz szerencsém látni, ennek a dzsinnek a varázserejével történik?

Miszler, miután a saját szivarját meggyújtotta, vigyorogva fújta ki az illatos dohányfüstöt:

– Az emberek több száz éve, talán az Ezeregyéjszaka meséi korában hittek abban, hogy létezik egy Dzsinn nevű szellem. Az én mágiámat, amit Hasszán Kántól tanultam, még maga is elsajátíthatja, ha akarja. Ez ugyanis nem más, mint egy kifinomult hipnózistechnika. Nézze, csak ennyit kell tennem a kezemmel!

Miszler felemelte a kezét, és két-három háromszöget rajzolt vele a szemem előtt a levegőbe, majd mikor visszatette az asztalra, kicsípett egy piros virágot a terítő széléből! Meglepetésemben önkéntelenül is közelebb húztam a széket, hogy jobban megnézzem a virágot, de az bizony nem volt más, mint ami eddig az asztalterítő mintáját képezte! Amikor pedig Miszler az orrom alá dugta, még azt is éreztem, hogy erős, pézsmához hasonló illata van. Hitetlenkedve felkiáltottam néhányszor, mire Miszler könnyed mosollyal visszajuttatta a virágot a terítőre. Mondanom sem kell, az

megint a terítő szőtt mintájának olyan szerves része lett, hogy egyetlen szirma sem rezdült, arról pedig szó sem lehetett, hogy valaki azt onnan kicsippentse.

– Mit szól hozzá? Ugye hihetetlen! Most pedig nézze a lámpát!

Ezzel megigazította az asztalon a lámpát, mire az – ki tudja miért – gyorsan pörögni kezdett, mint egy bűgőcsiga. Szépen egy helyben állva, a lámpaüveggel, mint valami forgó tengellyel indult heves forgásnak. Először megrémültem, hogy tűz lesz, és a gondolatra kivert a víz, de Miszler egyáltalán nem izgult, csak nyugodtan szürcsölgette a teáját. Ebből lassan én is bátorságot merítettem, és le sem vettem a szemem az egyre gyorsabban forgó lámpáról.

Gyönyörű, megmagyarázhatatlan látvány volt, ahogy a lámpaernyő forgása által keltett szélben a sárga láng rezzenéstelenül égett. A lámpa egyre gyorsabban forgott, egészen addig, amíg nem is lehetett szemmel követni. Áttetszőnek tűnt, és egyszer csak megint nyugodtan állt az asztalon, ugyanolyan sértetlenül, mint azelőtt.

– Ugye meglepődött? Pedig csak egy egyszerű, gyerekek ámítására való trükk volt. Mutassak esetleg valami mást?

Miszler hátrafordulva a könyvespolcot nézte, majd kezével hívogató mozdulatokat tett. Erre a polcokon sorakozó könyvek, mint ha mi sem lenne természetesebb, az asztal fölé repültek. Az sem mindegy, hogy hogyan: a borítójukat kitérve úgy repkedtek, mint a nyári estéken a denevérek. Én szivarral a számban álmélkodva néztem, ahogy a könyvek a lámpa halvány fényében egyenként, jól nevelten piramiskupacba rendeződtek az asztalon. Ahogy már mindegyik ott volt, rögtön meg is indultak, és olyan sorrendben, ahogy jöttek, szépen visszarepültek a könyvespolcra!

A legérdekesebb közülük az a papírborítású könyv volt, amelyik szintén kitért borítóval felreppent, néhány kört tett az asztal felett, majd hirtelen lapjait suhogtatva a térdemre telepedett. Vajon miért? Mikor jobban megnéztem, ráismertem arra az új francia regényre, amit én adtam kölcsön Miszlernek egy hete.

– Köszönöm szépen a könyvet!

Miszler változatlan mosollyal mondta ezt nekem. Ekkorra már a sok könyv persze mind visszarepült a polcra. Mintha csak álomból ébredtem volna, egy darabig szólni sem bírtam, de aztán eszembe

jutottak Miszler szavai, miszerint az ő mágiáját még én is meg tudom tanulni. Ezt mondtam:

– Hallottam a hírét, de nem is gondoltam volna, hogy ennyire különös az ön mágiája. De mondja csak, nem viccelt, amikor azt mondta, hogy ezt egy magamfajta ember is elsajátíthatja, ha akarja?

– Dehogy vicceltem! Bárki könnyedén utánozhatja. Egy feltétellel... – mondta Miszler, miközben az arcomat fürkészve hirtelen komolyra fordította a hangját:

– ... a kapzsi emberek nem tudják ezt csinálni. Ha meg akarja tanulni Hasszán Kán módszerét, akkor meg kell szabadulnia a mohóságtól. Képes maga erre?

– Azt hiszem, igen.

Így válaszoltam, de kicsit bizonytalan is voltam, ezért még hozzáfűztem:

– ...persze, csak ha megtanít a mágiára.

Miszler gyanakodva nézett, de illetlenségnek érezhette tovább feszegetni a dolgot. Rövid gondolkodás után, nagyvonalúan bólintott:

– Jól van, megtanítom. Ugyan nem nehéz, de beletelik némi időbe, ezért maradjon itt éjszakára!

– Előre is köszönöm!

Egyfolytában hálálkodtam Miszlernek, annyira boldog voltam, hogy megtanulhatom tőle a mágiát. Azonban úgy tűnt, hogy ez őt nem érdekli, felállt és ezt mondta:

– NÉNÉM! MA A VENDÉG NÁLUNK ALSZIK, VESSE MEG NEKI AZ ÁGYAT!

Szívem majd kiugrott örömeimben, és úgy rámeredtem Miszler lámpával megvilágított, kedves arcára, hogy még a hamut is elfelejtettem lepöccinteni a szivaromról.

Egy hónappal azután történt, hogy Miszler megtanított a mágiára. Most is esős este volt, amikor a ginzai klub egyik helyiségében

öt-hat barátommal együtt a kandallót körülülve könnyed beszélgetésbe feledkeztünk.

Látszik, hogy Tokió közepén vagyunk: az ablak túloldalán zuhogó eső a szünet nélkül elhaladó autók és lovaskocsik tetejét verte, és talán ezért nem keltett olyan szomorú hangot, mint Ómoriban a bambuszok között.

Az erős villanylámpáknak, a nagy marokkói bőrfoteleknek vagy a fényezett intarziás padlónak köszönhetően az ablakon belüli vidám hangulat össze sem volt hasonlítható Miszler szobájához, ahol bármelyik pillanatban szellemek bukkanhatnak elő.

A szivarfüstben egy ideig a vadászatról, a lóversenyről és hasonlóról beszélgettünk, amikor egyszer csak az egyik barátom a félig elszívott szivarját a kandallóba dobva felém fordult, és ezt mondta:

– Azt beszélik, képes vagy a mágiára. Mi igaz ebből? Nem mutatnád meg ma este nekünk?

– Éppenséggel megmutathatom.

A fejemet a fotel támláján nyugtatva úgy válaszoltam, mint egy nagy mágus.

– Rád bízom, hogy mit, de olyan mágiát mutass, amelyenre a mai bűvészek nem képesek!

A barátaimnak tetszett az ötlet, és a foteleiket közelebb húzva sürgetően néztek rám. Ekkor én lassan felálltam, és ezt mondtam:

– Jól figyeljete! Az én mágiámban nincs semmiféle bűvésztükk vagy preparálás.

Ezzel feltúrtem a mandzsettámat, és a kezembe vettem az izzó parazsat a kandallóból. A körülöttem álló barátaim bizonyára már ennyitől is hideglelést kaptak. Egymásra néztek, és attól félve, hogy a közelemben megéghetnek, borzongva hátrálni kezdtek.

Én nyugodtan odatartottam eléjük a tenyeremen a parazsat, majd lendületesen rászórtam az intarziás padlóra. Ekkor az ablakon túli eső hangját elnyomva, hirtelen egy másik, különös esőhang ütötte meg a fülünket letről. Ugyanis a vörös parázs a kezemet elhagyva megszámlálhatatlan gyönyörű aranytallérrá változott, és csilingelő esőként hullott a földre!

A barátaim mintha csak álmodtak volna, úgy ledermedtek, hogy még ujjongani is elfelejtettek.

– Hát, valami ilyesmiről lenne szó.

Büszkén mosolyogva, csendesen visszaültem a helyemre.

Öt percnél kellett eltelnie, mire az álmélkodó barátaim egyike megszólalt végre:

– Ez tényleg mind valódi arany?

– Mi lenne más? Ha nem hiszed, kapj fel egyet és nézd meg!

– Remélem nem éget meg!

Az egyikük félve felemelt egy aranytallért a földről.

– Nahát, ez tényleg az! Pincér, hozzon egy seprűt meg egy személtapátot, és söpörje össze ezeket!

A pincér engedelmesen felsöpörte a padlóról az aranyat, és egy halomba rakta oldalt az asztalon. A barátaim az asztal köré gyűltek.

– Ez legalább 200 ezer jen.

– Van ez több is. Ha egy kicsit gyengébb lenne az asztal, össze is roskadna alatta.

– Ez aztán varázslat a javából! A parázsból egy pillanat alatt arany lett.

– Ezzel egy hét alatt olyan milliomos lehetne belőled, hogy Ivazszi és Micui elbújhatna melletted!

Ilyen és ehhez hasonló dicséretekkel illették a mágiámat. Én még mindig a fotelben hátradőlve kifújtam a szivarom füstjét, és ezt mondtam:

– Sajnos nem, mert az én mágikus erőm elvész, ha egyszer kapzsiz leszek. Ezért ezt az aranyat is vissza fogom dobni a tűzbe, ha már kinézegettétek magatokat.

A barátaim erre egyszerre zúgolódni kezdtek. Azt mondták, hogy kár lenne parázssá változtatni ennyi pénzt. Engem kötött a Miszlernek tett ígéretem, és csökönyösen viaskodtam a barátaimmal, hogy dobjuk vissza a kandallóba. Egyszer csak az egyik barátom, aki a legravaszabb volt valamennyiünk között, pökhendi módon, gúnyosan nevetve így szólt:

– Te azt mondd, hogy megint parazsat akarsz csinálni az aranyból. Mi pedig ezt nem akarjuk. Így sohasem jutunk dűlőre. Mi lenne, ha elkezdenénk kártyázni belőle? Ha nyersz, akkor felőlünk azt csinálsz vele, amit akarsz. Akár a tűzbe is vetheted. Ha viszont mi nyerünk, át kell engedned nekünk. Így mindkét fél véleménye érvényesülhet, elégedettek lehetünk.

Én még mindig csak a fejemet ráztam, és nem adtam be a derekamat. A barátom azonban még gúnyosabban mosolygott, és ravasz szemmel nézett hol rám, hol pedig az aranyra az asztalon.

– Biztosan azért nem játszol velünk, mert sajnálsz tőlünk az aranyat! Rozoga lábakon áll az érved, miszerint a mágia érdekében úgymond feláldoztad a kapzsiságodat.

– Nem azért akarom parázssá változtatni, mert sajnálom tőletek!

– Akkor rajta, kártyázz velünk!

A hosszas huzavona vége az lett, hogy a barátom javaslatának megfelelően, az asztalon lévő pénzzel kártyáznom kellett. Én még mindig bizonytalan voltam, de a barátaim örvendezve kártyát hoztattak, és a terem egyik sarkában álló kártyaasztal köré gyűlve sürgettek.

Nem volt mit tennem, egy darabig kénytelen voltam kártyázni velük, akármennyire nem esett ínyemre. És mit ad isten, én, aki általában nem vagyok túl jó játékos, hihetetlen módon egyre csak nyertem! Az volt a furcsa, hogy ettől még a kedvem is megjött a játékhoz. Nem telt bele tíz perc, és máris mindenről megfeledkezve, izgatottan húztam a lapokat.

Erre a barátaim, akik azért kezdtek el velem játszani, hogy szépen elnyerjék tőlem az összes aranyat, egyre idegesebbek lettek, és szinte belesápadtak az igyekezetükbe. Ennek ellenére bármennyire hevesen is játszottak, nemhogy nem veszítettem, de a végén legalább még egyszer annyi pénzt sikerült nyernem, mint az arany volt! Ekkor az előbbi rosszhiszemű barátom szinte tébolyodottan nekem tartotta a paklit, és ezt mondta:

– Húzz! Én minden vagyonomat felteszem. A földemet, a házamat, a lovamat, az autómat, kivétel nélkül mindent. Cserébe te pedig felteszed az aranyat, és az eddig elnyert összes pénzt! Na, húzz!

Erre elkapott a mohóság. Nemcsak az asztalon lévő aranyat, hanem még az idáig elnyert pénzt is elveszíthetem, ha most elpártol tőlem a szerencse. Viszont, ha nyerek, akkor mindene az enyém lesz. Mikor, ha ne most vegyem hasznát a fáradságos munkával megtanult mágiának? Erre a gondolatra nem bírtam magammal, és titokban mágiát használva, ha harc, hát legyen harc, ezt mondtam:

- Felőlem mehet. Először te húzz!
- Kilences.
- Király.

Diadalmasan felkiáltottam, és a falfehérré vált partnerem orra elé dugtam a lapot. Ekkor különös dolog történt. A király, mintha lélek szállt volna bele, felemelte koronás fejét, kilépett a kártyából, majd ahogy kell, karddal a kezében, hátborzongató mosollyal a száján, ismerős hangon ezt mondta:

– NÉNÉM! A VENDÉG HAZAMEGY, NEM KELL MEGÁGYAZNI NEKI!

Ekkor ki tudja miért, a kinti eső is hirtelen olyan szomorúan kezdett esni, mint akkor ott Ómoriban a bambuszerdőcskében.

Feleszmélve körülnéztem, és láttam, hogy még mindig a petróleumlámpa sápadt fényénél, a kártya királyához hasonlóan mosolygó Miszlerrel szemben ülök.

Az ujjaim között tartott szivarom hamuja sem esett még le, vagyis amit én egy hónapnak éreztem, nem volt más, mint néhány perces álom. Ez alatt a két-három perc alatt azonban saját magam és Miszler számára is nyilvánvalóvá vált, hogy nem vagyok méltó arra, hogy megtanuljam Hasszán Kán mágiáját. Lehajtott fejjel, szótlanul ültem szégyenemben egy ideig.

– Ha az én mágiámat akarja használni, meg kell szabadulnia a mohó vágyaitól. Maga még nem elég érett erre.

Így dorgált csendesen, miközben sajnálkozó tekintettel rákönyökölt a virágmintás szélű, szótt asztalterítőre.

Akutagava Rjúnoszuke: Biszei hite

Biszei már egy ideje a híd alatt állt, és várta a nőt.

Felnézett, és látta, hogy a híd kőkorlátját félig benőtte a vadszőlő, és a lemenő nap fényében a szellő a mögötte időnként elhaladó emberek fehér ruhájának szélét lengette. De a nő még nem jött.

Jókedvűen fütyörészve nézte a híd alatti fövenyt.

Az agyagos sárga homok alig néhány négyzetmétert foglalt csak el, utána már rögtön a víz következett. A partmenti nádasst kerek lyukak, talán rákok lakhelyei pettyezték, és bugyborékoló hang hallatszott, ahányszor a hullámok átfutottak felettük. De a nő még nem jött.

Biszei kissé türelmetlenül lement a vízhez. Nézte csendes folyását, amit nem zavart meg egyetlen csónak sem.

A folyópartot sűrűn benőtte a zöld nád, amelyből imitt-amott fűzfák kupolaszerűen leomló dús ágai emelkedtek ki. A növényzet között bujkálva a folyó nem látszott olyan szélesnek, mint amilyen valójában volt. A nádasban kanyargó víz tiszta szalagja egy csillámló felhőt fémesre festett. De a nő még nem jött.

Biszei eljött a víztől. A keskeny fövenyen járkált tovább fel- s alá, miközben a lassan bealkonyodó táj csendjét hallgatta.

A hídról egy idő múlva elfogytak a járókelők. Már nem hallatszott onnan sem a lépteik zaja, sem a paták dobogása, sem pedig a kocsik zörgése. Csak a szél zúgott és a nádas suhogott. Valahol egy szürke gém rikácsolt. Biszei megállt, és látta, hogy megkezdődött a dagály. A sárga agyagot nyaldosó víz már egészen a közelében csillogott. De a nő még nem jött.

Biszei haragosan összeráncolta a szemöldökét, és szaporábban kezdett járkálni a híd alatti fénytelen főnyenyen. A folyó vize ezalatt centiméterről centiméterre, egyre feljebb kúszott. A belőle felszálló víz és hínár szaga hidegen ölelte körül. Felnézve már nem látta a híd felett a lemenő nap fényét, csak a kőkorlát hasított ki egy szabályos, fekete darabot a bealkonyult, sápadt égből. De a nő még nem jött.

Biszei megdermedt.

A víz már a cipőjét áztatta, és még az acélnál is hidegebb fényt árasztva borította be a híd alját. Várható volt, hogy a szívtelen, megduzzadt folyó rövidesen ellepi a térdét, a hasát és a mellkasát is. Miközben erre gondolt, az ár tovább emelkedett, és már a lábszára is a hullámokba merült. De a nő még nem jött.

A vízben állt, és reménykedve fel-felpillantott a hídra.

A derekáig érő víz feletti párában a mindenféle növény, megszürcült nád és a fűzfák zizegették búsan leveleiket. Egy fehér hasát felvillantó sügér Biszei orrát súrolva, ficáncolva ugrott ki a vízből. Az égen, melyet a hal most megzavart, elszórtan ragyogtak a csillagok, és még a vadszőlős hídkorlát is beleveszett az éj hirtelen sötétjébe. De a nő még nem jött.

Az éjszaka közepén, amikor a hold fénye beborította a folyón a nádist és fűzfákat, a víz a széllel összesúgva gyengéden a tengerbe sodorta Biszei tetemét a híd alól. Lelke azonban az ég közepén lebegő hold szomorkás fénye iránt epekedve csendesen kilépett testéből, és szelíden emelkedett egyre magasabbra, akárcsak a víz és a hínár illata.

Aztán sok ezer év elteltével Biszei lelke számtalan test után végül újra emberbe költözött. Bennem van most ez a lélek. Hiába születtem így ebbe a világba, nem tudok értelmes munkát végezni. Éjjel és nappal csak álomvilágban élek, és várom, hogy megtörténjen a csoda. Éppen úgy, ahogy Biszei várta a végtelenségig soha meg nem érkező kedvesét a híd alatti homályban.

Kuszujama Maszao: A macujamai tükör

1

Volt egyszer egy Macunojamaga nevű vidéki falu Ecsigo országában. Ott élt egy házban az apa, az anya és a lányuk.

Egyszer az apának fontos dolga akadt Kiotóban, oda kellett utaznia. Ekkoriban még egy ilyen út a hegyeken és völgyeken át sok-sok napig tartott. Nem csoda hát, hogy ő is és az otthon maradó asszony is nagyon ideges volt. Mikor útra készen állt, ezt mondta neki:

- Vigyázz a házra és a gyerekre, asszony!
- Itthon minden rendben lesz, Te is járj szerencsével és siess haza! – válaszolta a felesége.

A lányuk még kicsi volt és azt hitte, hogy az apja csak valahova a közelbe megy, így hát nem is szomorkodott.

- Édesapám, megígérem, hogy jó leszek, csak hozzon nekem valami vásárfiát!

Az ember nevetve válaszolt:

- Jól van, de aztán rossz szót ne halljak rólad!

A családfő nélkül hirtelen nagyon üres lett a ház. Az első egy-két napon a kislány még nyugodtan játszadozott az anyja mellett, amíg az dolgozott, de a harmadik-negyedik napon már elkezdte hiányolni az apját:

- Mikor jön már haza az én édesapám?
- Nagyon sokat kell még aludni addig!

– Hát olyan messze van az a Kiotó?

– Messze bizony, vagy 400 kilométerre. Jó tíz nap az út oda, és vissza is legalább még egyszer annyi.

– Ej, de soká lesz még az! Vajon milyen ajándékot vesz majd nekem?

– Valami értékeset, meglátod! Csak várj rá türelmesen!

Eközben egyre csak teltek-múltak a napok. Tíz nap, húsz nap, majd egy egész hónap is.

A kislány már nagyon türelmetlen volt, és szomorúan kifakadt:

– Hát mennyit kell még aludni, amíg édesapám végre hazajön?

Az anyja az ujjain a napokat számolva ezt mondta:

– Most már hamarosan itt kell lennie. Nem tudhatjuk, mikor toppan be, így hát jobb lesz, ha még most szépen kitakarítunk.

Ezzel nekiállt rendet rakni a szobában, a lánya pedig az udvart söpörte fel egy kis seprűvel.

És lám, még aznap este meg is érkezett az apa egy zsákkal a vállán:

– Jaj, de elfáradtam!

A hangjára a lánya fürgén elészaladt és köszöntötte:

– Isten hozta, édesapám!

Az asszony is boldog volt.

– Milyen hamar megjártad! – mondta, és segített levenni a válláról a csomagot.

A lány segített becipelni a zsákot, miközben mosolyogva azon töprengett, vajon milyen ajándékot rejt. Az apa leporolta a lábát és így szólt:

– Hiányoztam, igaz? Nem történt semmi különös, amíg távol voltam?

Ezzel bement ő is a házba.

Végre leült, és épphogy csak belekortyolt a teába, máris a zsák után nyúlt. Egy hosszúkás dobozt vett ki belőle és mosolyogva nyújtotta oda a lányának:

– Itt az ajándék, ahogy megígértem!

A lány arca hirtelen ellágyult és megköszönte:

– Ó, édesapám! Köszönöm...!

Ahogy kinyitotta a dobozt, egy játékbaba pattant ki belőle! A kislány vigyázva magához ölelte és boldogan ugrándozott:

– ...jaj, de örülök!

Erre az ember egy lapos dobozt húzott elő.

– Ez pedig a te ajándékod! – mondta, és átnyújtotta az asszonynak.

– Ó, köszönöm! – mondta a felesége is, és kibontotta a csomagot.

Egy kerek, lapos fémtárgy volt benne.

Nem tudta, mi lehet az. Megforgatta, nézte előlről, nézte hátról, egyre csak csodálkozott. Az ember elnevette magát:

– Ej, te asszony, hát ez egy tükör! Csak a fővárosban lehet hozzájutni. Nézd csak, ha így tartod, látod az arcodat benne!

Ezzel a tükör elejét odatartotta a felesége elé. Az asszony rámeredt a saját arcára:

– Nahát, nahát! – mondogatta.

2

Teltek-múltak az évek. A lány lassan felcseperedett. Éppen tizenöt éves volt, mikor az anyját ágyznak döntötte egy betegség.

Az apa aggódva megvizsgáltatta az orvossal, de sehogyan sem lett jobban. A lányuk el sem mozdult az ágy mellől, éjjel-nappal ápolta. Az asszony azonban egyre betegebb lett, és nem lehetett tudni, hogy megéri-e a holnapot.

Este az asszony magához szólította a lányát, és miközben lesóványodott ujjaival a kezét szorongatta, így szólt hozzá:

– Hosszú ideje ápolsz nagy gondnal, de nekem már nem sok van hátra. Vigyázz apádra, ha már nem leszek...!

A lány tehetetlenül, könnybe lábadt szemekkel meredt maga elé.

Az anyja ekkor a párnája alól előhúzta a tüköröt, és ezekkel a szavakkal átnyújtotta:

– Ezt a becses ajándékot édesapádtól kaptam annak idején. Benne rejtőzik a lelkem, így amikor csak látni akarsz, vedd elő és nézz bele!

Ezután nem sokkal az asszony örök álomba merült. A hátramaradt lány bánatát elfojtva segédkezett az apjának a temetés körüli teendőkben.

Amikor az lezajlott, a ház hirtelen elcsendesedett, és a lány végtelenül szomorúnak érezte magát.

– Jaj, de jó lenne találkozni édesanyámmal! - mondta magában.

Ekkor hirtelen eszébe jutott a tükör, amit tőle kapott. Elővette hát.

– Vajon tényleg eljön? – töprengett és belenézett.

És lássatok csodát! A tükörből az édesanyja nevetett vissza rá sokkal gyönyörűbb és fiatalabb arccal, mint annak előtte. A lány bódultan megszólította:

– Ó, édesanyám!

Az arcát a tükörhöz szorította, nem akart elszakadni tőle.

3

Idővel az ember új asszonyt vett magához.

Ezt mondta a lányának:

– Az új anyád jó asszony. Becsüld meg, és fogadj szót neki is ugyanúgy, mint a halott édesanyádnak!

A lány apjának engedelmeskedve szeretettel fordult felé:

– Anyám, anyám...!

Az új asszony is ugyanolyan kedvesen bánt vele, mint egykori édesanyja. Az ember ennek nagyon örült.

A lánynak persze így is nagyon hiányzott elhunyt édesanyja. Ilyenkor mindig bement a szobába, elővette a tüköröt, és belenézett. Erre ő megjelent, és úgy nevetett, mintha csak ezt mondaná:

– Itt vagyok, édes lányom!

Az új asszony aggódva figyelte, hogy a lány néha elszomorodik. Még jobban aggódott, amikor észrevette, hogy ilyenkor mindig be-megy a szobába, és sehogyan sem akar onnan kijönni. Hiába kérdezte, mi baja van, mindig csak ezt a választ kapta:

– Nincs semmi bajom.

Az asszony azonban gyanakodott, hogy valamit titkol előle a lány, és egyre inkább haragudni kezdett rá. Egyik nap elmondta hát az embernek, aki a fejét csóválta:

– Jól van. Majd én kilesem!

Egyik nap óvatosan belopózott utána a szobába. A tükör bűvöletében lévő lány mögé állva váratlanul megszólalt:

– Te meg mit csinálsz?

A lány összerezzent. Elvörösödött arccal gyorsan elrakta a tükröt. Az apja rosszállóan mondta:

– Mutasd, mit rejtegetsz?

A lány félve húzta elő a tükröt. Az apja rápillantott:

– Nahát, hiszen ez az a tükör, amit a halott édesanyádnak vettem! Miért nézegeted?

A lány erre elmondta, hogy így láthatja édesanyját. Azért adta neki, mert benne lakozik, és ha találkozni akar vele, csak bele kell pillantania. Az apja ezt igencsak furcsállotta:

– Mutasd csak!

A lánya válla fölött belepillantott, és nem mást látott ott, mint régi feleségére megszólalásig hasonlító lányának arcát.

– De hiszen ez te vagy! Mivel kiskorodtól fogva nagyon hasonlítottál édesanyádra, ezt mondta neked, hogy egy kicsit meg tudjon vigasztalni. Boldogan nézted saját magadat, mert azt hitted, őt látod.

Ezt hallván a jámbor lány elszomorodott.

Ekkor az új asszony, aki eddig a másik szobában figyelte őket, odalépett hozzá és erősen megmarkolta a kezét:

– Most már mindent értek. Milyen kedves teremtség vagy! Hogyan is kételkedhettem benned?

Hullottak a könnyei. A lány lehajtott fejjel, halkán így szólt:

– Édesapám, édesanyám, ne haragudjanak rám!

Jumeno Kjúszaku: Akasztott hulla

A padon ülök valahol egy parkban.

Az előttem lévő szökőkút vízugara az alkonyodó ég magasába tör, majd aláhull, felemelkedik, majd ismét aláhull.

A csobogást hallgatva kiterítettem magam köré két-három esti újságot. Amikor az egyikben sem találtam meg a cikket, amit kerestem, titokzatos, hideg mosollyal az arcomon gombóccá gyűrtem a lapokat.

Azt a hírt kerestem, amiben arról a szerencsétlen, belvárosi lányról írnak, akit egy hónappal ezelőtt fojtottam meg egy lakatlan, külvárosi házban.

Szoros szerelmi szálak fűztek hozzá, de egyik este, amikor találkoztunk, olyan szép volt a kontya és a ruhája, hogy elállt a lélegzetem. Nem bírtam tovább, és elvittem a külső kerület egy vasúti átjárója melletti, elhagyatott házba. Egy hirtelen gondolattól vezérelve megragadtam a meglepődött, értetlen lányt és megfojtottam. Olyan volt, mintha valami nagy tehertől szabadultam volna meg végre. Arra gondoltam, hogy akár bele is örülhettem volna, ha nem teszem meg.

Levettem a lány övét, és átvetve a szoba szemöldökfáján úgy rendeztem el a testet, mintha saját magát kötötte volna fel. Majd, mintha mi sem történt volna, visszatértem a szállásomra. Ettől a naptól kezdve bevett szokásommá vált reggel és este eljönni ide a parkba, leülni a padra és átnézni a bejáratnál vásárolt két-három újságot.

„Kimonós lány felakasztotta magát”

Ilyen szalagcímre számítottam... A szokás része lett, hogy miután megbizonyosodtam róla, hogy nincs ilyen cikk, jeges mo-

sollyal az arcomon néztem fel a hatalmas, kék égre abba az irányba, ahol az a bizonyos lakatlan ház állt.

Most is ez történt. Az újságokat labdává gyűrve a pad alá dobtam, számba vettem egy cigarettát és hátrapillantottam arrafelé a borult égre. Mint mindig, most is hideg mosollyal gyújtottam volna meg a gyufát, amikor hirtelen megakadt a szemem egy újságlapon, ami a lábamnál hevert. Elakadt a lélegzetem!

Az aznap esti újság társadalmi közleményeket tartalmazó oldala volt, amit bizonyára eldobott valaki, aki ezen a padon ült. A lap közepén virító nagybetűs főhír elektromos áramként villant a szemembe:

Hulla a lakatlan házban

A ×× vasúti átjárónál az üres házban, kb. egy hónapos csontvázzá aszalódott egy

zakós fiatal férfi, feltételezhetően vállalati dolgozó teteme.

Felkaptam a lapot, és önkívületben rohantam ki vele a parkból. Nem tudom, hogyan és miként jutottam oda, de egyszer csak ott álltam kábultan az emlékezetes ház előtt.

Mikor ráeszméltem, hogy az egyik kezemben még mindig az újságlapot szorongatom, gyorsan körülnéztem. Megbizonyosodtam róla, hogy senki sem jár arra, majd határozott mozdulattal kinyitottam a bejárati ajtót, és beléptem.

Az üres házban szinte koromsötét volt. Tapogatózva jutottam el ahhoz a belső, nyolc tatami nagyságú szobához, ahová a holttestet akasztottam. Gyufát gyújtottam, és...

– ...

...a holttest bizony nem volt más, mint én magam.

Egy övvel voltam a gerendához kötve, a számban cigaretta, jobb kezemben gyufa, bal kezemben pedig az újság...

Annyira meglepődtem, hogy majdnem elájultam. Leejtettem a körmömre égett gyufát...

– Ez a rendőrök csapdája lesz! – futott át a fejemen a gyanú, de ugyanebben a pillanatban váratlanul egy fiatal lány kacagása hangzott fel mögülem a sötétből.

Ez a hang pedig minden kétséget kizáróan a barátnőmé volt, akit megfojtottam!

– Hahaha! Ugye, most már tudod, mit éreztem...

Mijazava Kendzsi: Szellemgyerek

Történeteink a szellemgyerekről

Egy derűs napon mindenki a hegyekbe ment dolgozni, csak két gyerek játszadozott a kertben. A nagy ház némán kongott az ürességtől.

Egyszer csak az egyik tatamis szobából söprögetés hangja hallatszott.

Egymásba kapaszkodva végiglopózott a két fiú a szobákon, de nem találtak senkit bent. A kard doboza hangtalanul tátongott, a ciprussövény pedig még élénkebben zöldellt. Sehol sem volt egy árva lélek sem.

Huss huss! Hallatszott a söprű hangja.

Egy távoli madárhang csúfolta meg a a fülüket? Talán a Kitakami folyó csobogását hallották? Lehet, hogy valaki babot önt? Pisszenés nélkül fülelve törték a fejüket, de nem volt egy okos ötletük sem.

Egészen bizonyos, hogy valaki seper.

Megint belestek a szobákba, de tényleg nem volt bent senki, csak a nap sugarai ereszkedtek fényesen a tatamikra.

Ilyen egy szellemgyerek.

– Lánc, lánc eszterlánc! – énekelték hangosan a gyerekek, ahogy egymás kezét fogva körbetáncolták a tatamis szobát.

Vendégségbe hívták ide őket.

Körbe-körbe forogtak, úgy játszottak.

Egyszer csak tizenegyen lettek.

Nem volt köztük ismeretlen gyerek, de két egyforma arcú sem, mégis tizenegyen voltak, akárhogy is olvasták. Egy felnőtt oda-ment, és azt mondta, hogy egyikük biztosan szellemgyerek.

De vajon ki? Mindegyikük megrökönyödve tiltakozott, hogy bárki, csak ő nem.

Ilyen egy szellemgyerek.

A következőt is beszélik.

Egy nagy család a régi naptár nyolcadik hónapja elején a rokon gyerekeket mindig meghívta a buddhista ünnepre, de az egyik gyerek most nem tudott jönni, mert a kanyaró ágynak döntötte.

– El akarok menni az ünnepre! El akarok menni az ünnepre! – hajtogatta nap mint nap a fekvő gyerek.

– Ne félj, elhalasztjuk az ünnepet, csak gyógyulj meg! – mondta a beteglátogatóba érkezett nagymamája, és megsimogatta a fejét.

A gyerek a kilencedik hónapban meggyógyult.

Összehívták hát a rokonságot. A többi gyerek azonban nem örült, mert nem elég, hogy az ünnep el lett halasztva, még a játéknyszikájukat is oda kellett adniuk a lábadozó betegnek.

– Ő az oka mindennek! Hiába jön, úgysem fogunk játszani vele! – fogadták meg egymás között.

– Nézzétek, ott jön! – kiáltott fel hirtelen az egyikük, amikor a tatamis szobában játszottak.

– Bújjunk el!

Gyorsan átszaladtak a másik, kisebb szobába.

De mit láttak? A másik szoba kellős közepén, a kanyaróból felgyógyult, még igazán meg sem érkezett gyerek ült a tatamin sovány, sápadt, elkámpicsorodott arccal, egy új játékmackót szorongatva.

– Szellemgyerek! – kiáltotta az egyikük, majd kirohant. A többiek sikongva követték. A szellemgyerek sírva fakadt.

Ilyen egy szellemgyerek.

Egyszer a Kitakami folyón, a Rómjódzsi templomnál dolgozó révész a következőket mesélte nekem.

A régi naptár nyolcadik hónap 17. napján este iszogattam, és már korán lefeküdtem.

– Halló! Halló! – kiabálta valaki a túlpartról.

Felkeltem, és kimentem a viskómból. A hold éppen az ég legtejjén volt. Elkötöttem a csónakomat, és áteveztem vele a túlpartra. Hát egy gyerek volt az, családi címeres fiú kimonóban, hakamában, karddal az oldalán! Egyes egyedül ácsorgott ott, fehér pántos zóri szandáljában. Kérdeztem, hogy átvigyem-e, mire igennel felelt, és beszállt a csónakba. A folyó közepére érve lopva megnéztem magamnak a gyereket. Egyenesen ült, kezét a térdére téve, miközben az eget bámulta.

Kérdeztem tőle honnan jön, és hová megy, mire ő kedvesen válaszolt. A Szaszada családnál volt hosszú ideig, de megunta, és most másvalakihez megy. Azt már nem mondta meg, hogy mit unt meg, csak nevetett. Tovább faggattam, hogy hová megy, mire azt válaszolta, hogy Szaitóhoz Szarakiba. Amikor a partra értem, a gyerek már nem volt sehol. Leültem a viskóm bejáratánál. Csak álmodtam volna?

Biztos vagyok benne, hogy nem. A Szaszada család tönkrement, míg Szarakiban Szaitóék meggyógyultak. A fiuk elvégezte az egyetem, és daliás emberré cseperedett.

Ilyen egy szellemgyerek.

Különböző szerzők: Jogdíjmentes novellák

Magyarra fordította: Sinai Gáspár

Tokió, 2012-12-05